

SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

60-480 Poznań, ul. Wilków Morskich 23/25 tel. 503 695 023, e-mail: seniorzy@zhp.wlkp.pl

---

NUMER 226 (3) 2025

MARZEC 2025

**DROGIE DRUHNIE - Z okazji Dnia Kobiet życzymy filiżanki
gorącego spokoju z kilkoma kroplami relaksu i łyżeczką
uśmiechu! - Członkowie prezydium Wielkopolskiej Rady
Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów.**

1.JUBILEUSZE

Harc mistrz Zygmunt Reszel w grudniu 2024 roku ukończył 80 lat.

Swoją przygodę harcerską rozpoczął po ukończeniu szkoły podstawowej w Krotoszynie. Rozpoczynając naukę w Technikum Kinotechnicznym w Krakowie wstąpił do 16 DH Hufiec Kraków Kleparz. Podczas obozu żeglarskiego na Mazurach w sierpniu 1961 roku złożył Przyrzeczenie Harcerskie. Zaangażowanie w działalność harcerską pozwoliło mu zdobyć pierwszy stopień instruktorski i w 1963 roku złożył Zobowiązanie Instruktorskie. W latach 1964-1967 należał do kręgu instruktorskiego Oficerskiej Szkoły Uzbrojenia i Elektroniki w Olsztynie. Po podjęciu służby wojskowej na terenie Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu był jednym z założycieli Instruktorskiego Kręgu Wojskowego. W 1976 roku po przeniesieniu się do Pleszewa został członkiem III szczepu harcerskiego. W 1981 roku został wybrany na przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Hufca. Lata 1988-1992 pełnił funkcję członka Komisji Rewizyjnej Chorągwi Kaliskiej. W 1992 roku po reorganizacji w harcerstwie i likwidacji Chorągwi Kaliskiej, Hufiec Pleszew uzyskał przynależność do Chorągwi Wielkopolskiej ZHP, a druha Zygmunt wybrany został na funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej Chorągwi, którą pełnił do 2018 roku. Po przejściu ZD ZHP Pleszew do Hufca Jarocin pełni również do chwili obecnej tę funkcję w Komisji Rewizyjnej. Od 1976 roku pracował dwa lata w kopalni KWK „Wieczorek” w Katowice-Janów oraz brał udział w akcjach ratowniczych. W 1988 roku został wybrany prezesem Towarzystwa KWK „Wieczorek” i tę rolę pełni do chwili obecnej, ma również prawo noszenia munduru górniczego.. Ambitna, sumienna zawodowa i społeczna działalność przynosi do dzisiaj naszemu jubilatowi wiele przyjemności i satysfakcji. W dowód uznania za zasługi otrzymał bardzo wiele odznaczeń państwowych, resortowych i harcerskich, w tym Złoty Krzyż Zasługi po raz drugi, Złoty Krzyż za Zasługi dla ZHP, Odznakę Zasłużony dla Chorągwi Kaliskiej ZHP, Honorową Odznakę Chorągwi Wielkopolskiej ZHP, Złoty Medal za zasługi dla Obronności Kraju, Krzyż Komandorski ZŻWP, Złoty Medal za zasługi dla Pożarnictwa, Odznakę Przyjaciół Dziecka. Obecnie czcigodny Jubilat jest członkiem naszego **Kręgu Instruktorskiego Seniorów i Starszyny Harcerskiej „Zodiak” Hufca ZHP Jarocin**. Druha Zygmunt angażuje się w wszystkie przedsięwzięcia podejmowane przez nasz krąg . Z okazji jubileuszu życzymy druhowi Zygmuntoowi wszelkiej pomyślności, wielu, wielu lat w zdrowiu, harcerskiej pogody ducha oraz niegasnącego zapału do harcerskich ideałów. **CZUWAJ!** /Komendant KSHiS ZODIAK – Jarocin hm. Andrzej Szymczak/

75 LAT ukończył HARC MISTRZ MARIAN DERDA.

Druha Marian pochodzi ze Stęszewa, tu też w 1960 r. złożył przyrzeczenie harcerskie oraz zobowiązanie instruktorskie w 1972 r. Był drużynowym, zastępcą i później Komendantem Hufca ZHP Stęszew. W 1982 r. został mianowany na harcmistrza. Hm. Marian Derda zawsze był pełen inicjatyw – jego pomysłem było powołanie w 1982 r. w Stęszewie Rady Przyjaciół Harcerstwa oraz budowa w tej miejscowości pomnika poświęconego harcerzom, którzy odeszli na Wieczną Wartę. Następne funkcje instruktorskie pełnił i pełni już w Poznaniu - w Hufcu Grunwald, gdzie był członkiem Komendy, kwatermistrzem, zastępcą Komendanta, skarbnikiem i Komendantem Hufca w latach 2007 – 2015. Ponadto druha Marian był również sekretarzem w Komisji Rewizyjnej Chorągwi, członkiem Rady Chorągwi, pomysłodawcą powołania przez Hufiec Poznań Grunwald Ośrodka Integracji z Osobami Niepełnosprawnymi w Wisiełce oraz powołania Rady Przyjaciół Harcerzy przy tym hufcu. Obecnie pełni funkcję członka komisji rewizyjnej hufca, jest też członkiem prezydium Komisji Historycznej Chorągwi Wielkopolskiej. W ciągu swej harcerskiej służby uczestniczył w wielu biwakach, koloniach i obozach, w tym także zagranicznych – Czechosłowacja, Węgry, Francja, Wielka

Brytania. Odznaczony został m.in. Złotym Krzyżem za Zasługi dla ZHP i Złotą Odznaką Chorągwi Poznańskiej ZHP, odznaką honorową Harcerska Służba Wielkopolsce, odznaczeniem Honorowy Mieszkaniec Wisielki, w której to miejscowości mieści się baza Hufca Poznań Grunwald.

SERDECZNE GRATULACJE JUBILATOM SKŁADA PREZYDIUM WR KSHIS

2.RELACJE

Jak karnawał, to karnawał – tak więc i integracyjne spotkanie Kadry Hufca Poznań Nowe Miasto miało w sobie coś z balu, a mianowicie przebrania ☺. 27

stycznia i my – hm. Urszula Kocikowska, hm. Barbara Król i phm. Piotr Pers udaliśmy się do Domu Harcerza Skaut, aby podziwiać inwencję naszej młodej kadry w tej dziedzinie. Zobaczyliśmy księżniczkę, wędkarza, Harrego Pottera, Pippi, Minionkę, kowbojkę... Poznawaliśmy się co chwila z inną osobą wzajemnie zadając sobie te same pytania – co wolą, wannę czy prysznic (zdecydowanie zwyciężył prysznic), co lubią jeść, co najokropniejszego widzieli. Rozwiązaliśmy kalambury, odgadywaliśmy tytuły piosenek i kwiz z wiadomości o naszym hufcu. W konkursie na najciekawsze przebranie zwyciężyła agentka FBI. Seniorzy nie przebrały się, ale założyły koszulki z napisem Love-las, więc były lowelaskami ☺ Nie zabrakło też śmiechu, muzyki, karnawałowych wypieków.

/hm. Urszula Kocikowska/

16 lutego 1919 roku podpisano rozejm w Trewirze, który miał ogromne znaczenie dla całej Polski, ale w szczególny sposób wpłynął na historię regionu, oficjalnie kończąc Powstanie Wielkopolskie, z okazji kolejnej rocznicy odbyły się m.in. opisane niżej uroczystości...

15 lutego Seniorzy KSHiS Płomienie razem z harcerzami i instruktorami Hufca ZHP Czerwonak uczcili 106 rocznicę zakończenia zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, jednej z najważniejszych i najbardziej chlubnych rocznic w dziejach polskiej historii i wojskowości. W oficjalnej uroczystości brali udział: Wawrzyniec Wierzejewski - prezes Wielkopolskiego Oddziału Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego,

Wojskowa asysta honorowa z Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu, Funkcjonariusze Oddziału Zewnętrznego w Koziegłowach Aresztu Śledczego w Poznaniu, Orkiestra Reprezentacyjna Sił Powietrznych z Poznania, Robert Maciejewski – kustosz Muzeum Powstania Wielkopolskiego i radny gminy Czerwonak, Posłanka Ewa Schädler, potomkowie powstańców z gminy Czerwonak – których nazwiska można odnaleźć przy głazie pamiątkowym przy ul. Leśnej 6, grupy rekonstrukcyjne: „Ławica”, „3 Bastion Grolman”, „Odwach”, harcerze i instruktorzy Hufca ZHP Czerwonak przygotowali miasteczko powstańcze, w którym po zakończeniu części oficjalnej można było posilić się pyszną grochówką, zjeść kiełbasę upieczoną przy ognisku i odwiedzić namioty i stoiska grup rekonstrukcyjnych.

/hm. Gabriela Jaskulska – Kom. KSHiS Czerwonak/

16 lutego br, w 106 rocznicę podpisania rozejmu w Trewirze, do Gniezna zjechali

przedstawiciele kręgów seniorów z Poznania, Konina, Trzemeszna, Wągrowca, Mogilna i Janowca

Wielkopolskiego. Spotkanie to było również okazją upamiętnienia **Dnia Myśli Braterskiej** obchodzonego 22 lutego w urodziny Naczelnej Skautki Świata Olave Baden-Powell i założyciela skautingu Roberta Baden-Powella. Seniorzy uczestniczyli we Mszy św. odprawianej w kaplicy Wyższego Prymasowskiego Seminarium Duchownego przez kapelana gnieźnieńskich harcerzy ks. pwd. Wojciecha Orzechowskiego. Po Mszy św. udali się na spotkanie, na którym po krótkim wstępie hm. Gabrieli Jaskulskiej – przew. Prezydium WR KSHiS hm. Marek Zbiranek z gnieźnieńskiego Kręgu Starszyny „Bezimienni” przybliżył wydarzenia związane z

podpisaniem układu przedłużającego rozejm pomiędzy państwami Ententy a Niemcami, gdzie na żądanie marszałka Ferdinanda Focha wpisano postanowienia dotyczące zakończenia konfliktu polsko-niemieckiego, a w szczególności Powstania Wielkopolskiego, a w drugiej części ideę obchodzonego przez skautów na całym świecie DMB. Gawęda dha Marka przeplatana była nie tylko harcerskimi piosenkami, do których akompaniował na gitarze „Bezimienny” hm. Ryszard Polus. Z okazji niedawnych Walentynek oraz zbliżającego się DMB wszyscy uczestnicy otrzymali

od Prezydium WR kalendarze harcerskie. Nasze spotkanie było również okazją do wręczenia przyznawanych na Dzień Myśli Braterskiej przez KS „Bezimienni” pamiątkowych medali „Przyjaciołom”. W tym

roku to wyróżnienie otrzymali druhowie: pwd. Ludmiła Baczyńska z Janowca Wielkopolskiego, pwd. Jarosław Gendera, hm. Urszula Kocikowska i hm. Kazimierz Łukaszewicz z Poznania, hm.

Wawrzyniec Wierzejewski z Wągrowca oraz hm. Weronika Lemańska – Komendantka Hufca Gniezno. Wręczono również medale dla Kręgu Seniorów „Damy Radę z Wągrowca i Kręgu Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej. Hm. Marek Urbanowicz – Komendant Kręgu Seniorów „Damy Radę z Wągrowca poinformował o przygotowaniach do zorganizowania zbiórki komendantów Kręgów we Wrześniu br. w tym mieście. */Marta Sekulska, fot. Heliodor Ruciński - Krąg Mogilno/*

W Poznaniu w niedzielę (16.02) świętowano 106. rocznicę zwycięstwa w Powstaniu Wielkopolskim.

W godzinach porannych nad Strzeszynkiem zorganizowano specjalny bieg. Po godzinie 17.00 pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich odbyły się uroczystości zorganizowane przez Stowarzyszenie Marsz Powstania Wielkopolskiego. Punktem

kulminacyjnym było wielkie racowisko. Było to nie tylko widowiskowe odpalenia rac, ale przede wszystkim okazja do wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych, przypomnienia historii powstania oraz manifestowania dumy z bohaterskich czynów przodków. */poznan.eska.pl/Marcin Paczkowski/*

Chorągiew Wielkopolska ZHP im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919 – 17 lutego 2025 roku, na skwerze marszałka Ferdynanda Focha w Poznaniu odbyły

się uroczystości upamiętniające 106. rocznicę podpisania rozejmu w Trewirze, kluczowego momentu w historii Wielkopolski.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. zastępca prezydenta Poznania Mariusz Wiśniewski oraz przewodniczący Rady Miasta Grzegorz Ganowicz. Komendę Chorągwi Wielkopolskiej ZHP reprezentowała hm. Kinga Pelec, zastępca komendanta chorągwi. Uroczystości współorganizowała Komisja Historyczna Chorągwi Wielkopolskiej ZHP. Podczas ceremonii uczestnicy

zebrali się, by wspólnie oddać hołd bohaterom tamtych dni. W atmosferze zadumy i wdzięczności przypomniano o znaczeniu rozejmu w Trewirze z 16 lutego 1919 roku, który zakończył działania zbrojne między Polakami a Niemcami podczas Powstania Wielkopolskiego. Wspomniano również o roli marszałka Ferdynanda Focha, francuskiego dowódcy i orędownika sprawy polskiej, którego imię nosi skwer będący miejscem dzisiejszych obchodów. Dzisiejsze uroczystości były nie tylko okazją do refleksji nad przeszłością, ale także do umocnienia poczucia wspólnoty i dumy z osiągnięć naszych przodków. Ich determinacja i poświęcenie w walce o wolność pozostają inspiracją dla kolejnych pokoleń. */fot.:Adam Kędziora/ZHP/*

W słoneczny, trochę mroźny dzień **22 lutego 2025 r. spotkaliśmy się w Forcie VII w Poznaniu**, aby uczcić więźniów tego obozu – w tym pierwszego Naczelnika Szarych Szeregów hm. Floriana Marciniaka. Jednocześnie – ponieważ był to Dzień Myśli Braterskiej cieszyliśmy się ze

wspólnego spotkania. O godzinie 10:00 wprowadzono sztandary i po wciągnięciu flagi państwowej na maszt przy dźwiękach Hymnu Państwowego nastąpiło powitanie gości. O wzruszającym spotkaniu w Forcie VII hm. Floriana z jego ciotką – również uwięzioną w Forcie oraz o losach członków Stowarzyszenia Szarych Szeregów opowiedzieli przedstawiciele Muzeum Martyrologii Wielkopolan Fort VII w Poznaniu. Odczytano rozkaz Komendanta Chorągwi Wielkopolskiej ZHP, a w jego imieniu kilka słów wygłosił skarbnik Chorągwi phm. Michał Posłuszny. Nastąpił harcerski apel pamięci przy dźwiękach werbli. Były kapelan Chorągwi ks. pwd. Łukasz Konatowski odmówił modlitwę pamięci, po czym nastąpiła minuta ciszy dla uczczenia zamordowanych i zmarłych. Delegacje – w tym delegacja Komendy Chorągwi i Wielkopolskiej Rady KSHiS złożyły kwiaty i znicze pod tablicą pamiątkową przy Ścianie śmierci, harcerze zapalili znicze na Schodach Śmierci. Odśpiewano Hymn ZHP, nastąpiło wyprowadzenie sztandarów, a chętni ruszyli zwiedzić wystawy we Forcie. Zrobiliśmy wspólne zdjęcie z częścią seniorów.

Cieszymy się, że spotkaliśmy się z hm. Ryszardem Wosińskim (byłym Naczelnikiem ZHP), ks. pwd. Łukaszem Konatowskim oraz druhami Grążka z Szamotuł. Ponadto tego dnia młodzież harcerska brała udział w grze miejskiej „Biała Róża – Akcja Florian”, której fabuła i trasa

opierała się na życiorysie Szarego - prowadzonej przez 100 Poznańską Drużynę Harcerzy im. gen. St. Maczka. Zwieńczeniem obchodów Dnia Myśli Braterskiej była msza święta w intencji harcerek, harcerzy, instruktorek, instruktorów, senierek i seniorów organizacji harcerskich i skautowych.

/Leszek Dąbrowski – KSH OWAR Poznań/

„Bo wszyscy harcerze to jedna rodzina..” – z okazji DMB rodzina harcerska z Hufca Poznań Nowe Miasto – seniorzy oraz 46 PDH wzięli udział w

„Spotkaniu harcerskich pokoleń w piosence” w SP nr 46 w Poznaniu. Zbiórkę tę przygotował i przeprowadził druh Leszek Dąbrowski z KSH OWAR.

Na zbiórce śpiewane były piosenki tradycyjne oraz nowe, które lubią młodzi harcerze. W swej gawędzie druh Leszek przybliżył ideę skautingu, jego symbolikę i obrzędowość, oraz przypomniał postaci twórców skautingu i harcerstwa, pokazując portrety obu par i przedstawił ich życiorysy. Nie zabrakło zabaw ruchowych i gier umysłowych – z nagrodami. Zbiórka dnia 25 lutego przyczyniła się do dalszego zacieśniania przyjaźni i integracji pokoleń harcerskich.

/hm. Urszula Kocikowska – KSH OWAR Poznań/

3.DO POCZYTANIA

TO DZIĘKI NIEMU MOGLIŚMY POZNAĆ ALKA, RUDEGO I ZOŚKĘ! ✨ 28 stycznia 1903 roku w Warszawie urodził się **Aleksander Kamiński**. Był inicjatorem powstania harcerstwa podziemnego - Szarych Szeregów, pomysłodawcą i redaktorem naczelnym organu prasowego Komendy Głównej AK - "Biuletynu Informacyjnego". Już od października 1939 r. wchodził w skład „Pasiaki” – kwatery głównej podziemnego harcerstwa. Przyjął pseudonim „Kaźmierczak”, a w listopadzie 1942 r. „Hubert”, a także „Fabrykant” i „Kamyk”. W 1943 roku opublikował swoją najbardziej znaną powieść „Kamienie na szaniec”, która stała się jednym z najważniejszych dzieł literatury wojennej. Książka opisuje losy harcerzy z 23. Warszawskiej Drużyny Harcerskiej – „Alka”, „Zośki” i „Rudego” – i ich działalność w ramach Szarych Szeregów. W 1944 roku ukazała się również jego kolejna książka, „Wielka gra”, odnosząca się do wydarzeń związanych z działalnością konspiracyjną. Aleksander Kamiński zmarł w 1978 roku i został pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie, w pobliżu bohaterów z kart swojego dzieła. Ta książka, wciąż pozostaje nie tylko lekturą obowiązkową, ale także inspiracją do refleksji nad wartościami, które są ponadczasowe. /**BohaterON**, fot. Aleksander Kamiński | PAP/CAF/

4.KOMUNIKATY

W rozkazie L.2/2024 z dnia 29.02.2024 Komendanta Hufca Chodzież ZHP znalazła się informacja:
„4.3. Zwolnienia i mianowania w kręgach 4.3.2. Mianuję na przewodniczącego Kręgu Starszyny i Seniora phm. Czesława Hajduka.”

Gratulujemy!

Wiosenną Naradę Kierownictwa Seniorów ZHP zaplanowaliśmy w formie zdalnej - online w piątek 21 marca w godz. 13.00-15.00. Uczestnicy narady proszeni są o zgłoszenie się do druha Edwarda Nakoniecznego na adres: edward.nakonieczny@zhp.net.pl najlepiej z adresu harcerskiego, z którego będą korzystać, w terminie do 10 marca. Wszystkim zainteresowanym dh Edward prześle link, na który należy włączyć się do narady. W celu wypróbowania połączenia i nabrania umiejętności posługiwania się programem komputerowym w czasie narady odbędą się 2

próby podłączenia do sieci komputerowej w dniach 14 i 18 marca w godz. 12.00-13.00. Bardzo prosimy o skorzystanie z wymienionych prób, by sama narada mogła przebiegać sprawnie. Czuwaj!

hm. Bogdan Radys

25 lat Kręgu Seniorów ZHP w Słupcy. Z okazji jubileuszu zaplanowaliśmy w dniu **28 maja 2025** roku (środa) spotkanie plenerowe połączone z ogniskiem w miejscowości **Gólkowo k.Słupcy**. Po przyjeździe (godz. 10.00 – 11.00) będzie trochę czasu na wypicie kawy i pogaduszki ze znajomymi. O 11-ej startujemy z apelem, a potem... potem to już poleci. Krąg pożegnalny planujemy zawiązać koło 18 –ej.

Natomiast kiedy zgaśnie ognisko, zależy tylko od naszej woli. Tych, którzy chcieliby wraz z nami zasiąść przy ognisku serdecznie zapraszamy. Dokładniejszy program w następnym komunikacie. **Zgłoszenia proszę wysłać na adres email: andrzej.wolski@vp.pl do dnia 15 kwietnia 2025**, podając nazwę kręgu i ilość uczestników. Jeżeli to możliwe, prosimy o podanie imiennej listy uczestników. Składkę w wysokości 50,00 zł od osoby proszę wpłacić na konto nr 93 8542 0001 0025 3754 0411 7423 z dopiskiem: 25 lat + imię i nazwisko. W sytuacjach wymagających pilnych wyjaśnień telefony kontaktowe: Andrzej Wolski tel. 698 981 506 Zdzisław Woźniak tel. 606 255 030.

Kmendant Kręgu hm. Andrzej Wolski

Krajowa Narada Komendantów Kręgów Seniorów i Starszyny ZHP. Komunikat nr 1. Ze względu na jesienną aktywność harcerską podaję pierwszy komunikat dotyczący Krajowej Narady Komendantów, aby można było zaplanować w niej udział. **Narada odbędzie się w Wągrowcu w dniach 26-28 września 2025 r.** Zamieszkamy w Bursie Szkolnej, a rozliczenie kosztów przeprowadzi nam Komenda Hufca Wągrowiec. Podróżujący koleją mają przesiadkę w Poznaniu na kolej podmiejską do Wągrowca - 50 km.

Interesujący program lokalny i prezentacje środowiska przygotowuje Krąg Seniorów „Damy Radę” z komendantem hm. Markiem Urbanowiczem. **Staramy się o obniżenie kosztów pobytu i przewidujemy, że nie powinien być większy niż 200 zł/osobę.** Na naradę zapraszamy komendantów kręgów lub ich zastępców z osobą towarzyszącą z Rady Kręgu. Ilość miejsc jest ograniczona, liczymy, że przybędzie podobnie jak rok temu ok.70 osób. **Zgłoszenia przyjmujemy do końca czerwca na adres: starszyna@zhp.pl**, należy podać: stopień, imię i nazwisko, nazwa Kręgu, funkcję. Ostateczny koszt pobytu podamy po otrzymaniu dotacji na początku września. 5.02.2025.

hm. Bogdan Radys

REDAKCJA BIULETYNU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW I KOREKTY

NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.

REDAKTOR I OPRACOWANIE TECHNICZNE: hm. BARBARA KRÓL

barbara.krol@zhp.net.pl, basia_krol@o2.pl